

Matja e të Ardhurave dhe Nivelit të Jetesës në Shqipëri, 2024*

Tiranë, më 15 Tetor 2025: INSTAT publikon rezultatet e vitit 2024 të anketës së të Ardhurave dhe Nivelit të Jetesës (AANJ) e cila mat nivelin e jetesës, varfërinë relative dhe privimin material dhe social në njësitë ekonomike familjare në Shqipëri. Treguesit kryesorë për monitorimin e varfërisë relative, shpërndarjen e të ardhurave dhe të treguesve të tjerë të nivelit të jetesës bazohen në objektivin e agjendës së Evropa 2030.

- Në vitin 2024, *treguesi i rrezikut për të qenë i varfër* në Shqipëri, është 19,2 %, duke pësuar një rënie prej 0,6 pikë përqindje, krahasuar me të dhënat e rivlerësuar për vitin 2023;
- Kufiri i rrezikut për të qenë i varfër* për një person në vitin 2024 është vlerësuar me 324.336 lekë, në krahasim me 262.325 Lekë që ishte në vitin 2023;
- Në vitin 2024, janë vlerësuar rreth 4,7 % më pak *individë nën kufirin e rrezikut për të qenë të varfër*, krahasuar me vitin 2023;
- Shkalla e thelluar e privimit material dhe social sipas agjendës Evropa 2030*, paraqet përqindjen e popullsisë që nuk përballojnë të paktën 7 nga 13 kategori të privimit material dhe social. Për vitin 2024, ky tregues është vlerësuar 32,8 %, kundrejt 35,9 % vlerësuar në vitin 2023.
- Sipas agjendës EU 2030 individët e grupmoshës 18-64 vjeç, të cilët jetojnë në familje *me intensitet shumë të ulët në punësim*, në vitin 2024, sipas vlerësimeve përbëjnë 8,4 %, kundrejt 9,7 % në vitin 2023, me një rënie prej 1,3 pikë përqindje.

Rreziku për të qenë i varfër ose përjashtimi social (AROPE) i referohet individëve që janë në rrezik për të qenë të varfër, ose thellësisht të privuar nga ana materiale dhe sociale, ose që jetojnë në familje me intensitet shumë të ulët në punësim:

- Ky tregues, në vitin 2024, sipas agjendës Evropa 2030, është vlerësuar 40,5 %, kundrejt 43,2 % vlerësuar në vitin 2023.

Për publikim 15/10/2025

Vijon

*Prej vitit 2024 dhe në vijim korniza e kampionimit dhe kalibrimi i rezultateve të anketës do të bazohet në Censin e Popullsisë dhe Banesave, 2023. Për efekt krahasueshmërie, rezultatet e anketës së të Ardhurave dhe Nivelit të Jetesës të vitit 2023 janë rivlerësuar bazuar në të dhënat e Censit të Popullsisë dhe Banesave 2023.

Përfitimet sociale, si pensionet e pleqërisë dhe ato familjare, të përfshirë në të ardhurat familjare të disponueshme, ndikojnë në uljen e rrezikut për të qenë i varfër. Ndikimi i përfitimeve sociale është i dukshëm nëse do të vlerësonim rrezikun për të qenë i varfër para dhe pas transfertave:

- Në vitin 2024, 36,7% e popullsisë do të vlerësohej në rrezik për të qenë të varfër, nëse tek të ardhurat e disponueshme do të përjashtoheshin të gjitha përfitimet sociale (duke përfshirë edhe pensionet e pleqërisë/familjare);
- Nëse në nivelin e të ardhurave të disponueshme do të përfshiheshin pensionet e pleqërisë/familjare por jo përfitimet të tjera sociale, rreziku për të qenë i varfër do të vlerësohej 22,7 %.

Tab. 1 Treguesit kryesorë të rrezikut për të qenë i varfër dhe përjashtimit social, 2023 - 2024

Treguesit	2023	2024
Rreziku për të qenë i varfër (%)	19,8	19,2
Individët thellësisht të privuar nga ana materiale dhe sociale (mungesa e 7 nga 13 kategoritë e privimit material) (%)	35,9	32,8
Intensitet shumë i ulët në punësim (18-64 vjeç) (%)	9,7	8,4
Rreziku për të qenë i varfër ose përjashtimi social (AROPE-Evropa 2030) (%)	43,2	40,5
Kufiri i rrezikut për të qenë i varfër; familje me një person (Lekë)	262.325	324.336
Kufiri i rrezikut për të qenë i varfër; familje me dy të rritur dhe me dy fëmijë në varësi: (Lekë)	550.883	681.106
Rreziku për të qenë i varfër para përfitimeve sociale (Pensionet e pleqërisë dhe ato familjare të përfshira në përfitimet sociale) (%)	37,4	36,7
Rreziku për të qenë i varfër para përfitimeve sociale (Pensionet e pleqërisë dhe ato familjare të përjashtuara nga përfitimet sociale) (%)	23,2	22,7

Burimi: "Anketa e të Ardhurave dhe Nivelit të Jetesës 2023 dhe 2024".

Rreziku për të qenë i varfër sipas grupmoshave dhe gjinisë

Trendi në zbritje vihet re përgjatë grupmoshave, por një zbritje më të madhe kanë grupmoshat 0-17 vjeç ku, rreziku për të qenë i varfër në vitin 2024, në krahasim me vitin 2023, është zvogëluar me rreth 0,9 pikë përqindje në këtë grupmoshë. Grupmosha mbi 65 vjeç ka pësuar një rritje të lehtë në vitin 2024 me 0,2 pikë përqindje, krahasuar me vitin 2023.

Tab. 2 Rreziku për të qenë i varfër sipas grupmoshave dhe gjinisë, në%

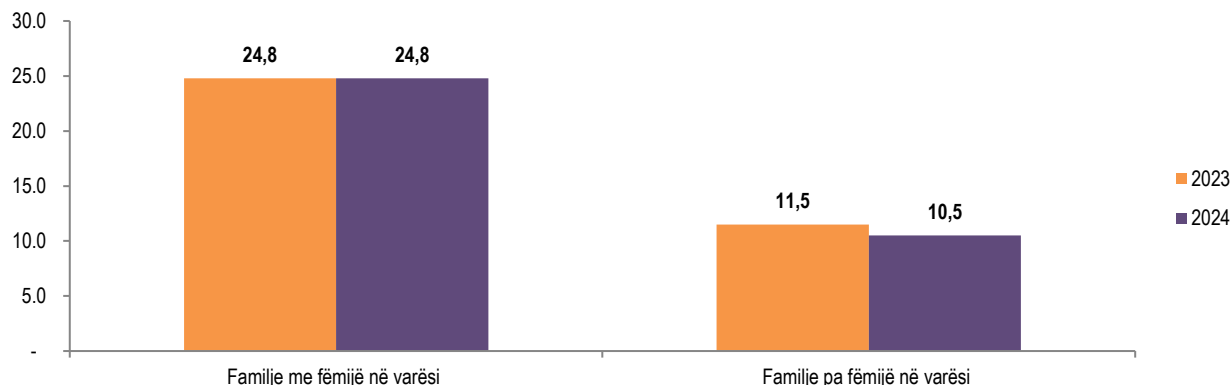
Grupmosha	2023			2024		
	Meshkuj	Femra	Gjithsej	Meshkuj	Femra	Gjithsej
0 - 17 vjeç	27,1	27,8	27,5	26,4	26,8	26,6
18 - 64 vjeç	18,9	19,5	19,2	18,4	18,9	18,6
65+	12,5	14,5	13,6	12,8	14,7	13,8
Gjithsej	19,4	20,1	19,8	18,9	19,5	19,2

Burimi: "Anketa e të Ardhurave dhe Nivelit të Jetesës 2023 dhe 2024".

Rreziku për të qenë i varfër sipas llojit të NjEF

Në vitin 2024, përqindja e individëve në rrezik për të qenë të varfër, në NjEF pa fëmijë në varësi, vlerësohet të jetë më e ulët, krahasuar me NjEF me fëmijë në varësi.

Fig. 1 Rreziku për të qenë i varfër sipas llojit të NjEF, në %

Burimi: "Anketa e të Ardhurave dhe Nivelit të Jetesës 2023 dhe 2024".

Niveli i pabarazisë

Koeficienti Gini mat pabarazinë në shpërndarjen e të ardhurave, ku vlera 0 % shpreh barazinë e plotë dhe të gjithë individët kanë të ardhura të njëjta, ndërsa një koeficient Gini i barabartë me 100 % shpreh pabarazinë e plotë ku vetëm një person ka të gjitha të ardhurat:

- Në vitin 2024, Gini është vlerësuar 29,8 %, duke pësuar rënie me 0,8 pikë përqindje nga viti 2023.

Raporti kuintileve S80/S20, është një indikator i cili mat pabarazinë në të ardhura me anë të raportit të nivelit më të lartë të të ardhurave disponibël të ekuivalentuara (kuintili i fundit) me nivelin më të ulët të të ardhurave disponibël të ekuivalentuara (kuintili i parë):

- Në vitin 2024 raporti S80/S20 është vlerësuar 4,8, kundrejt raportit 5,0 që u vlerësua në vitin 2023.

Tab. 3 Treguesit e pabarazisë

Treguesit e pabarazisë	2023	2024
GINI (në %)	30,6	29,8
Raporti S80/S20	5,0	4,8
S80/20 mosha mbi 65 vjeç	3,5	3,5
S80/20 mosha nën 65 vjeç	5,4	5,0

Burimi: "Anketa e të Ardhurave dhe Nivelit të Jetesës 2023 dhe 2024".

Të ardhurat mesatare mujore të disponueshme

Në vitin 2024, të ardhurat mesatare mujore të disponueshme për frymë/të ekuivalentuara kanë pësuar një rritje me 23,2 %, krahasuar me vitin 2023.

Tab. 4 Të ardhurat mesatare mujore të disponueshme të individëve

	2023	2024
Të ardhurat mesatare mujore për frymë/ të ekuivalentuara (Lekë)	41.479	51.122

Burimi: "Anketa e të Ardhurave dhe Nivelit të Jetesës 2023 dhe 2024".

Metodologjia

Anketa e të Ardhurave dhe Nivelit të Jetesës (AANJ) u realizua për herë të parë në vendin tonë në vitin 2017 ku referencë janë të ardhurat e vitit 2016. Publikimi i vitit 2024 ka referencë të ardhurat e vitit 2023. Rezultatet paraqesin statistika të krahasueshme me vendet e tjera, si dhe sigurojnë të dhëna të besueshme në fushën e varfërisë relative, përjashtimit social dhe të ardhurave familjare, duke ndihmuar në këtë mënyrë në hartimin e politikave anti-varfëri. Deri në vitin 2012, i vetmi burim i matjes së nivelit të jetesës, varfërisë absolute dhe mirëqënies së familjeve shqiptare ka qenë Anketa e Matjes së Nivelit të Jetesës e njohur si AMNJ. Kjo anketë ka mbledhur një sërë treguesish monetarë dhe jo monetarë duke sjellë një larmi informacioni për përdorues të ndryshëm. Nëpërmjet AMNJ është synuar matja e varfërisë bazuar në shpenzimet e konsumit duke përdorur kufirin absolut të varfërisë ndërsa AANJ bazohet në të ardhurat e familjes duke përdorur kufirin relativ të varfërisë.

Prej vitit 2024 dhe në vijim korniza e kampionimit dhe kalibrimi i rezultateve të anketës do të bazohet në Censin e Popullsisë dhe Banesave, 2023.

Nisur nga këto ndryshime metodologjike të përdorura në këto dy anketa pritet që edhe informacioni i Anketës së të Ardhurave dhe Nivelit të Jetesës (AANJ) të jetë i ndryshëm, krahasuar me të dhënat e ofruara nga Anketa e Matjes së Nivelit të Jetesës (AMNJ).

Mbulimi: Anketa AANJ mbulon të gjitha familjet (Njësitë Ekonomike Familjare) e territorit të Republikës së Shqipërisë pavarësisht nga madhësia e tyre ose karakteristikat socio-ekonomike.

Përjashtohen nga studimi: Individët që jetojnë në banesa kolektive të të gjitha llojeve (Konviktet, shtëpitë e të moshuarve, spalet, burgjet, qendrat e rehabilitimit, kampet etj.).

Koncepti Njësisë Ekonomike Familjare (NjEF) i cili i referohet një grupi personash ose një personi me lidhje gjaku ose jo të cilët jetojnë së bashku në një banesë dhe që ndajnë një ekonomi pjesërisht ose plotësisht të përbashkët.

Madhësia e kampionit të arritur: Anketa AANJ në vitin 2024 përfshin një kampion bruto prej 8.443 NjEF ku të përgjigjur janë 6.942 NjEF, në vitin 2023 kampioni ishte 8.834 NjEF nga të cilat të përgjigjur ishin 6.822 NjEF.

Periudha e referencës: Është e ndryshme në varësi të informacionit të mbledhur, për :

- **Të ardhurat:** është viti i fundit kalendarik - N - 1 (për anketën AANJ 2024 është viti 2023, AANJ 2023 është viti 2022);
- **Privimin material:** është momenti kur realizohet intervista - (Viti 2024).

Sipas metodologjisë për matjen e varfërisë, kufiri i rrezikut për të qenë i varfër llogaritet në bazë të konceptit relativ (i varfër në raport me të tjerët) dhe përcaktohet në 60 % të medianës së të ardhurave familjare disponibël të ekuivalentuara duke përdorur shkallën e ekuivalentuar të modifikuar të OECD. Të ardhurat gjithsej të disponueshme të familjes (NjEF) konsiderohen të ardhurat gjithsej neto (të ardhurat pas taksave dhe sigurimeve shëndetësore dhe shoqërore) të marra nga të gjithë anëtarët e familjes (NjEF).

Të ardhurat e ekuivalentuara:

Të ardhurat disponibël të ekuivalentuara për individë janë konsideruar të ardhurat gjithsej disponibël të familjes pasi janë ndarë sipas shkallës së modifikuar të OECD. Në shpërndarjen për person secili anëtar i familjes (NjEF) zotëron të njëjtat të ardhura që korrespondojnë me të ardhurat ekuivalente të disponueshme të familjes (NjEF). Kjo do të thotë që secili anëtar i familjes gëzon të njëjtin nivel jetese. Rrjedhimisht, në shpërndarjen e të ardhurave për person, të ardhurat që i atribuohen çdo personi nuk përfaqësojnë pagën, por një tregues të nivelit të jetesës.

Shkalla e ekuivalentimit:

Madhësia ekuivalente i referohet shkallës së modifikuar të OECD-së e cila jep peshën 1,0 personit të parë të rritur të familjes (mbi 14 vjeç), 0,5 personave të tjerë të moshës 14 vjeç e lart që jetojnë në familje dhe 0,3 për secilin fëmijë nën moshën 14 vjeç. Shembull: Të ardhurat e familjes me dy të rritur dhe dy fëmijë nën 14 vjeç janë ndarë me një peshë prej $1 + 0,5 + (2 \times 0,3) = 2,1$, të ardhurat e familjes me 2 të rritur ndahen me peshë $1 + 0,5 = 1,5$, etj.

Treguesit e varfërisë dhe përjashtimit social bazohen në konceptin e varfërisë relative, të cilët marrin në konsideratë të ardhurat e disponueshme të familjeve, numrin e anëtarëve të familjes dhe shpërndarjen e të ardhurave të popullsisë gjithsej.

Përkufizimet e treguesve kryesorë:

Kufiri i rrezikut për të qenë i varfër përfaqëson të ardhurat më të ulta vjetore të disponueshme që një person të mos konsiderohet i varfër. Kufiri i rrezikut për të qenë i varfër është përcaktuar në 60 % të medianës së të ardhurave disponibël të ekuivalentuara për të gjitha familjet.

Niveli i Rrezikut për të qenë i varfër tregon përqindjen e personave që jetojnë në familje ku të ardhurat e disponueshme të ekuivalentuara janë nën kufirin e rrezikut për të qenë i varfër.

Shkalla e thelluar e privimit material dhe social (Evropa 2030) paraqet përqindjen e personave që jetojnë në familje që nuk mund të përballojnë të paktën shtatë nga trembëdhjetë kategoritë e privimit (6 kategori që lidhen me privimin në nivel individ dhe 7 kategori që lidhen me privimin në nivel familje).

Lista e kategorive në nivel NjEF:

1. Vonesat në pagesat e kredisë ose të qerasë për banesën kryesore, shpenzimet për shërbimet bazë, blerjet me këste ose pagesa të tjera të kredive të marra;
2. Pamundësia për të përballuar shpenzimet për pushimet vjetore një javë larg ngashtëpia;
3. Pamundësia për të përballuar një shpenzim të paparashikuar financiar me vlerën 30.000 lekë të reja;
4. Pamundësia për të përballuar një vakt me mish, pule, peshk (ose ekuivalentin për vegjetarianët) një herë në dy ditë;
5. Pamundësia financiare e familjes për mbajtjen e shtëpisë ngrohtë në mënyrë të përshtatshme;
6. Pamundësia financiare për të patur një makinë për përdorim personal;
7. Zëvendësimi i mobiljeve të vjetra me të reja.

Lista e kategorive në nivel individ:

1. Mundësia për të pasur lidhje interneti;
2. Zëvendësimi i rrobave të vjetra me disa rroba të reja;
3. Të kesh dy palë këpucë që përshtaten siç duhet (përfshirë një palë këpucë për të gjitha stinët);
4. Shpenzimi i një sasive të vogël parash çdo javë për veten e tij/saj;
5. Mundësia për të patur aktivitete të rregullta në kohën e lirë;

6. Takime me miqtë/familjen për një pije/ vakt të paktën një herë në muaj.

Intensiteti i punësimit në NjEF është raporti i numrit gjithsej të muajve që pjesëtarët në moshë pune të NjEF kanë punuar gjatë periudhës së referencës së mbledhjes së të ardhurave, dhe numrit gjithsej të muajve që të njëjtët pjestarë të familjes teorikisht mund të punonin në të njëjtën periudhë (12 muaj).

Një person në moshë pune është konsideruar një person i grupmoshës 18-64 vjeç sipas objektivave Evropa 2030, duke përjashtur personat që i përkasin grupmoshës 18-24 vjeç që janë në varësi të NjEF dhe ekonomikisht jo aktivë si dhe me përjashtim të personave që marrin pension familjar dhe personave jo aktivë të moshës 60 - 64 vjeç që jetojnë në familjet në të cilat burimi kryesor i të ardhurave është pensioni.

Intensiteti në punësim është: shumë i ulët (0-20%), i ulët (20%-45%), mesatar (45%-55%), i lartë (55%-85%) dhe shumë i lartë (85%-100%). Intensiteti shumë i ulët në punësim i referohet situatës së personave në familje ku asnjë nuk punon, ose punon shumë pak, që do të thotë se anëtarët e familjes në moshë pune punojnë vetëm 20 % apo më pak se numri gjithsej i muajve që ata mund të punonin gjatë periudhës së referencës.

Rreziku për të qënë i varfër ose përjashtimi social (AROPE 2030) është përqindja e individëve që janë në rrezik për të qënë të varfër ose thellësisht të privuar nga ana materiale dhe sociale ose me intensitet shumë të ulët në punësim.

Tabela e mëposhtme tregon ndryshimet midis **rrezikut për të qënë i varfër ose përjashtimi social (AROPE)** të përcaktuar për objektivat Evropa 2030:

Treguesi	Evropa 2030
Shkalla e thelluar e privimit material	Shkalla e thelluar e privimit material dhe social (SMSD): Përqindja e popullsisë që nuk përballojnë të paktën 7 deri në 13 kategori të privimit, (6 kategori lidhur me individin dhe 7 lidhur me NjEF).
Rreziku për qenë të varfër	Përqindja e personave në totalin e popullsisë që janë në rrezik për qenë të varfër.
Treguesi i intensitetit të ulët në punësim	Personat nga 0-64 vjeç që jetojnë në NjEF ku të rriturit (grupmosha 18-64, duke përjashtuar studentët e moshës 18-24 vjeç, personat ekonomikisht jo aktivë si dhe personat e grupmoshës 60-64 vjeç që janë joaktivë dhe që jetojnë në një NjEF ku të ardhurat kryesore janë pensionet), punojnë vetëm 20 % apo më pak se numri gjithsej i muajve që ata mund të punonin gjatë periudhës së referencës.